

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. únor 2018

NOVINKY

ZAHÁJENÍ NOVÉ TURISTICKÉ SEZÓNY

24. březen 2018

Již tradičně se v Litomyšli otevrou památkové objekty a muzea o týden dříve. Budete se tak moci opět podívat do Rodného bytu Bedřicha Smetany a také do Portmonea – Musea Josefa Váchala. Obě expozice budou 24. a 25. 3. otevřeny v 9–12 a 13–17 hod. Víkendová otevírací doba bude platit i v dubnu, od května bude otevřeno od úterý do neděle. Prohlídky mimo otevírací dobu je možné objednat pro skupiny minimálně deseti osob.

Rodný byt Bedřicha Smetany

Prohlídku stálé expozice Rodného bytu Bedřicha Smetany vám opět zpříjemní oblíbené interaktivní programy **Proč bychom se netěšili...** a **Račte vstoupit** (zařazeno v programu *Litomyšlení*). Hravou formou se můžete blíže seznámit s životem a dílem Bedřicha Smetany.

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Srdečně zveme všechny návštěvníky do stálé expozice Váchalova muzea, doplněné o další významné muže, kteří s domem bytostně souvisí, Josefa Portmana a Ladislava Horáčka. Dozvíte se více i o domě samotném. Na zahradě je stále k vidění instalace **camery obscure** Aleše Hvizdala a Marka Volfa. Ve výstavním sále se na celou sezónu zabydlela **výstava Mystika v horách a dřevě ukrytá**. Návštěvníkům letos také nabízíme k zakoupení podstatně širší nabídku Váchalových knih a novinkou je magnetka s interiérem Portmonea.

(Hana Klimešová)

Výstava v Portmoneu

Mystika v horách a dřevě ukrytá

24. březen – 28. říjen

Výstavu fotografa Rostislava Bartoně a sochaře Jiřího Janočky propojuje mystika, která se v jejich dílech nezdánlivě objevuje. Vystavené sochařské objekty vytvářel autor přímo pro Portmoneum. Nechal se inspirovat místem, ale i Váchalovou tvorbou. Josef Portman se u příležitosti letošního připomenutí padesáti let od úmrtí konečně dočká čerta, kterého si tak přál mít do svého výklenku od Josefa Váchala. Atmosféru dokreslí nejen fotografie Šumavy, ale i Orlických hor, odkud pochází Rostislav Bartoň.

Výstava bude zahájena **vernisáží v pátek 23. března v 16 hodin**.

(Hana Klimešová)

Otevírací doba o Velikonocích

Velký pátek, sobota, Velikonoční neděle (30. 3. – 1. 4.)

hlavní budova 9–17 hod.

Rodný byt Bedřicha Smetany 9–12 a 13–17 hod.

Portmoneum 9–12 a 13–17 hod.

Velikonoční pondělí (2. 4.)

zavřeno

Program pro školy, školky, školní družiny

Veselé jarní tvoření

21.– 22. březen 2018

Jaro je pro mnohé nejkrásnějším obdobím roku. Příroda se probouzí do nového života a lidé si slavením velikonočních svátků připomínají památku umučení a zmrtvýchvstání Krista. Velikonoční zvyky i křesťanské tradice bychom rádi přiblížili žákům na našich dílnách. Jejich součástí tak bude povídání o jaru, čtení známých i méně známých velikonočních koled a říkanek, řemeslné a výtvarné tvoření. Letos budeme vyrábět Smrtholky či Morany, „tančit“ s folklórním souborem Heblata, tvořit zvykoslovné předměty a dekorace. Program navazuje na výstavu *Od masopustu do Velikonoc*.

Délka programu: max. 90 minut

Cílová skupina: MŠ, 1.–5. třída ZŠ, školní družiny

Časy jednotlivých dílen: 8.00, 9.30, 11.00, 13.00 nebo dle domluvy (např. hodiny výtvarné výchovy)

Vstupné: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč; žáci škol bez předplacené permanentky 50 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření, návštěva výstavy a lektor

Provázanost s RVP: Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas; Člověk a společnost; Umění a kultura – Výtvarná výchova; Člověk a svět práce; Doplňující vzdělávací obory

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální; Kompetence občanské; Kompetence pracovní

Rezervace programů u průvodců na čísle 461 615 287 nebo na e-mail: info@rml.cz, pokladna@rml.cz, kmoskova@rml.cz.

Doprovodný program pro veřejnost

Velikonoční dílny

sobota 24. března 2018

9.00 – 17.00 – zdobení kraslic s rodinou Večeřových, výroba pomlázek s Hankou Vrbicovou, barvení vajíček a výroba drobných předmětů s muzejními lektory (muzejní ateliér)

14.30 – hudební pásmo představující postní neděle v podání folklórního souboru Heblata při ZUŠ B. Smetany v Litomyšli (přednáškový sál, popř. u vstupu do muzea)

15.00 – vynášení Morany s folklórním souborem Heblata (obchůzka od muzea k Loučné a zpět)

Vstupné na dílnu je pro děti 20 Kč a pro dospělé 40 Kč.

Ceny za tvoření dle materiálů.

Těšíme se na vás. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

PROBÍHÁ

Výstava

Od masopustu do Velikonoc

4. únor – 8. duben 2018

Na začátku února začíná masopust, následován postním obdobím a Velikonocemi. O lidových a křesťanských tradicích spjatých s tímto časem se dozvíte z textů, fotografií, sbírkových předmětů a krátkých filmů Souboru lidových staveb Vysočina.

Výstava představuje současné masopustní masky ze Sebranic, historické masky z Trstěnice, vynášení Morany, tradici zdobení kraslic na Litomyšlsku, jednotlivé postní neděle a významné dny pašijového týdne. Obec Stradouň pro výstavu připravila rekonstrukci svého Jidáše. Patří mezi vesnice, jejichž vodění Jidáše je zapsáno na krajském i národním seznamu nemateriálních kulturních statků. Pozornost zaslouží malovaný pašijový betlém z Orlickoústecka.

Masopust v Benátkách

Poprvé představí veřejnosti svou sbírku kraslic také Večeřovi z Litomyšle. Rodina Večeřových se věnuje reliéfnímu zdobení voskem, ale sbírá i kraslice zhotovené jinými technikami.

(Hana Klimešová)

Vodění jidáše ve Stradouni

Doprovodný program pro školy, školky a školní družiny

Procházka výstavou

Formou komentované prohlídky s lektorem se děti, ale i dospělí, podrobněji seznámí s tradičními obyčejí masopustního a velikonočního období.

Pojetí prohlídky je vhodné pro dospělé i děti (bude přizpůsobeno věku návštěvníků).

Cílová skupina: Žáci mateřských, základních a středních škol, školní družiny, dospělí návštěvníci (skupiny).

Délka programu: Dle časových možností účastníků, 30–45 minut.

Termín: Prohlídky s lektorem si prosím rezervujte týden předem, bez lektora kdykoliv. Rezervaci preferujeme na e-mail: info@rml.cz, kmoskova@rml.cz nebo u průvodců na čísle 461 615 287.

Vstupné: MŠ zdarma, žáci a studenti na permanentky vstup zdarma, žáci a studenti bez předplacené permanentky dle běžného ceníku, učitelé zdarma, návštěvníci dle běžného ceníku.

(Renata Kmošková)

Výstava

Litomyšlská ornitologie

24. leden – 22. duben 2018

Od konce ledna 2018 budou mít návštěvníci Regionálního muzea v Litomyšli příležitost prohlédnout si velkou výstavu, která představí významné ornitology Litomyšlska od 19. století po dnešek, seznámí je s kroužkováním ptáků i s dalšími činnostmi ornitologických kroužků, jež mají v Litomyšli dlouhou tradici od 60. let 20. století. Jejich práci si bude možné prohlédnout i v reportážích z konce 70. let.

Kontrolní odchyt sýkořice vousaté

Výstava ale hlavně představí početné exponáty ptactva z bohatých sbírek RML (doplňené o vycpaniny ze sbírek muzeí v Chocni a Pardubicích) v nejrůznějších životních prostředích – jehličnatých i listnatých lesích, kolem toků řek, na rybnících, loukách, polích, ale i ve městech nebo lomech... Nebude chybět upozornění na celou řadu zajímavostí apod.

Školy se mohou domluvit na **komentované prohlídce** výstavy s jejím autorem (Luborem Urbánkem) až do konce března, vždy v úterý nebo středu. Je nutné se nahlásit alespoň týden dopředu na tel. 461 615 287 nebo 605 508 753 či na email pokladna@rml.cz nebo chaloupka@rml.cz. Délka prohlídky dle domluvy.

Poslední prohlídka pro veřejnost se bude konat v sobotu 3. března od 14,30. Délka prohlídky dle zájmu účastníků.

Moták pochop před vypuštěním

Výzdobu výstavy připravili studenti Střední školy zahradnické a technické Litomyšl pod vedením Evy Klabanové.

(Petr Chaloupka)

Zimní dětská herna

otevřeno už jen do 8. dubna 2018

Oblíbená dětská herna pro malé návštěvníky, ale nejen pro ně, se vrací do tepla muzejního sálu. Chcete se schovat před mrazem nebo jen příjemně a netradičně prožít čas s Vašimi dětmi či kamarády? Jestli ano, tak si poďte pohrát do naší herny. Nabízí různé aktivity, hry a tvoření.

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde: <http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Kurz, na kterém si mohou účastníci vyrobit vlastní renesanční sgrafito – vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde: <http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost) <http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

30. leden – 25. březen, Městské muzeum a galerie Břeclav

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocátky-osobních-pocitacu-u-nas-2018-01-30>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Od masopustu do Velikonoc / Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Litomyšlská ornitologie / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!